63ste Jaargang No. 5207 — DAGBLAD — Dinsdag 9 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld
REDACTIE: Adres: Consciëntiesteeg 27. Tel [illegible] P bus 8 Willemstad
Uitgever en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Macht van de Steenkool

Aspiraties van de U.S.A. in het Middellandse Zeegebied

Rusland vindt Tripolitanië wel aardig

Van Mook praat met Marshall

DE MIJNSTAKING BREIDT ZICH UIT.

De staking van de mijnwerkers spreidde zich uit over nieuwe gebieden in Yorkshire ondanks de waarschijwing van de Unie der Vakbonden, dat de Labour-regering, zo niet de Engelse economische toekomst, in gevaar is.

Volgens de Nationale Mijnraad zijn er nu 43 duizend stakers. Ondanks dat er in sommige districten weder aan het werk werd gegaan, liggen er toch 26 mijnen geheel stil en 18 anderen gedeeltelijk. Arthur Horner, de communistische algemene secretaris van de Nationale Unie der mijnwerkers zeide te Londen op een persconferentie, dat de neergang in de opbrengst de 5-daagse week bedreigt, die sedert verleden Mei werd ingevoerd. Indien er nog eens een steenkoolcrisis is zoals in de afgelopen winter dan kan dat de regering ten val brengen. Een tekort aan steenkool kan iedere regering in dit land tot aftreden dwingen. Het is niet het lot van de regering alleen, maar zelfs het lot van het gehele land, dat in zulk een crisis ligt opgesloten.

Maar terwijl Horner deze ernstige woorden sprak, bereikte hem het bericht, dat er vier nieuwe mijnen het werk werd stilgelegd. Alhoewel met treinen steenkool uit andere gebieden wordt aangevoerd, raakt de voorraad in vele fabrieken van het steenkoolgebied bij uitstek Yorkshire op en de arbeidsuren moesten verminderd worden.

Attlee zal staking morgen bespreken wanneer het cabinet bijeenkomt om middelen te vinden de Britse uitvoer ver boven het vroeger gestelde maximum op te voeren. De conservatieve dagbladen merken echter op, dat de productie slecht zonder steenkool kan opgevoerd worden. Andere bladen schrijven, dat de staking een zeer ongunstige indruk maakt in de Verenigde Staten en dat men er daar aan twijfelt of Engeland wel alles doet om haarzelf te helpen zonder Noordamerikaanse hulp. De communistische 'Daily Worker' merkte echter op, dat zulk een critiek totaal geen indruk maakt, daar het uit een land komt, dat op het gebied van stakingen na de oorlog het hoogste record haalt en dat door zijn enorme prijsstijging voor het grootste gedeelte de schuld is, dat de wereld zich niet kan herstellen (Londen, (AP) 8.9).

DE VERDELING VAN DE ITALIAANSE KOLONIËN.

Officiële personen te Whitehall zeiden, dat Engeland spoedig de Verenigde Staten, Rusland en Frankrijk zullen uitnodigen tot het houden van voorbesprekingen over de beschikking van het voor-oorlogse Italiaanse keizerrijk. De zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigde, dat waarschijnlijk voor het einde van het jaar afgevaardigen van de Ministers van Buitenlandse Zaken der vier Grote Mogendheden te Londen zullen bijeenkomen. Dit zal zijn zodra de Geallieerden het vredesverdrag met Italië geratificeerd hebben. Men zal dan besluiten wat te doen met het keizerrijk dat Mussolini opbouwde. Men verwacht, dat het vredesverdrag van Italië met de Geallieerden binnen een maand of twee van kracht zal worden. In het verdrag staat dat er over het keizerrijk een beslissing moet getroffen zijn binnen twaalf maanden na de formele ratificatie. Indien de grote vier er niet in slagen een oplossing te vinden dan zal de gehele quaestie overgedragen worden aan de Algemene Vergadering der Verenigde Volken. De besprekingen over de vroegere koloniën waren reeds vastgesteld voor April in Londen, maar werden later uitgesteld toen Rusland het verkieselijker vond ze te houden na de ratificatie van het vredesverdrag.

Het voor-oorlogs keizerrijk van Italië bestond uit Tropolitanië, Cyrenaica, Eritrea, Abessinië, Italiaans Somaliland en de Dodecanesen. Het vredesverdrag geeft de eilanden van de Dodecanesus aan Griekenland. Het waarborgde eveneens de onder de oorlog herstelde onafhankelijkheid van Abessinië. Welingelichte Britse bronnen zeggen, dat de toekomst van de vier overblijvende gebieden lang niet zo duidelijk is.

Italië blijft er op staan, dat zij de koloniën moge behouden, die zij in het democratisch tijdperk vóór Mussolini verworpen heeft.

In dit verband is het betekenisvol, dat de Italiaanse Minister van Buitenlandse Zaken Sforza uitgenodigd is om met Bevin besprekingen te voeren over de problemen van zijn land. Het is bijna zeker, dat Sforza zich van de Britse steun wil verzekeren om op zijn minst het voogdijschap over Tripolitania en Eritrea te mogen behouden. Wat Cyrenaica betreft gaf Engeland tijdens de oorlog de stellige belofte aan Sheik Sayid Mohammed Idris el Senus van de onafhankelijkheid. Totdat de leden van de Senushi-stammen zelf gereed zijn om de verantwoordelijkheid van zelfregering op zich te nemen, zal Engeland haar best doen het voogdijschap voor zichzelf te behouden.

Men zeide echter, dat het Engeland niet zou verwonderen indien de Verenigde Staten voor Cyrenaica een voogdijschap zouden vragen gecefend door de Verenigde Volken en dat vervolgens binnen een vastgestelde tijd Cyrenaica onafhankelijk zou worden. Zulk een schrikking zou het plan weder kunnen doen herleven om de haven van Tobruk als basis te gebruiken van de Noordamerikaanse Middellandse Zeevloot. Over dit plan echter gaf het Ministerie van Buitenlandse Zaken verder geen uitleg. Maar in gezaghebbende kringen werd opgemerkt, dat de intrede van de Verenigde Staten als voogd op het Afrikaans vasteland in woord en geest overeen zou komen met Trumans' politiek van actie en belangstelling in het Middellandse Zeegebied. Het zou bovendien overeenstemmen met de bedoeling van de Verenigde Staten om de landen in het Midden-Oosten zoals Egypte en Saudi-Arabië militair en economisch te helpen.

Molotov van Rusland zeide verleden jaar, dat er een kern van waarheid was in de veronderstelling, dat zijn regering belang stelde in Tripolitanië (Londen, (AP) 8.9).

VAN MOOK BIJ MARSHALL.

Hubertus J. van Mook confereerde heden met George Marshall en Robert Lovett van het ministerie van Buitenlandse Zaken der Verenigde Staten. Van Mook was vergezeld van ambassadeur Eelco N. van Kleffens. Het onderhoud duurde een uur en 45 minuten. Bij het vertrek verklaarde Van Mook dat de toekomst hoopvaller was en hij meende te moeten geloven, dat de autoriteiten der Verenigde ten nu een beter begrip van de toestand hadden. Morgen zal Van Mook een persconferentie houden op de Nederlandse ambassade (Aneta).

DE JODEN VAN DE 'EXODUS 1947'.

De Britse troepen begonnen op krachtige wijze de drie laatste transporten van Joden naar de kampen uit te voeren. De Joodse passagier van het tweede schip de 'Empire Rival' gingen op vreedzame wijze aan wal. Britse autoriteiten zeiden, dat een Jood gedurende de nacht ontsnapte uit het Poppendorfkamp.

Het schip de 'Runnymede Park' vervoerde, zoals de Britten zeiden, de onwilligste Joden. De Britse militaire dokter zeide, dat er aan boord van dit schip een zieke vrouw was, die wilde ontschepen. Haar echtgenoot weigerde echter te gaan en maakte hevige ruzie toen zijn vrouw toch ging. Hierop grepen de militairen in en beiden werden met geweld van boord gebracht. Vervolgens werden den overigen Joden een uur gegeven om te beslissen of zij aan land wilden gaan.

Buiten de poorten van de kade demonstreerden ongeveer 400 Joden gedurende een half uur. Zij droegen doeken, waarop geschreven stond: de Exodus 1947 is een schande voor Engeland. Vroeger reeds had de politie van Hamburg bericht, dat een vrachtauto vol met ontheemde Joodse personen uit het Hohne-kamp nabij Belsen naar Hamburg was gekomen. Vijftien andere vrachtauto's met ontheemde Joden staken d Elbe over en trokken Hamburg binnen. Nadat alle personen van de 'Empire Rival' ontscheept waren, kwamen de 'Runnymede Park, langs de kade. De officieren wekten de 1412 passagiers van het schip op rustig aan wal te gaan zoals de Joden van de 'Rival Empire' gedaan hadden. Dit werd per radio in verschillende talen rondgeroepen. De officieren voegden er aan toe, dat indien er enig geweld gebruikt moest worden, de ontscheping wel twee dagen zou kunnen duren.

De passagiers van de 'Empire Rival' ten getale van 1481 verlieten het schip rustig. De vreedzame ontscheping volgde na de aankondiging op het scheepsbord, dat de soldaten aan boord zouden gestuurd worden na een uur, indien er dan nog veel Joden aan boord zouden zijn. Sommige Joden vertelden later aan de journalisten, dat zij vlug aan wal waren gegaan, omdat zij hiervoor opdracht hadden van de 'Hagana', de Palestijnse Joodse Weerstandsgroep en de organisator van de reis van de 'Exodus 1947'. De boodschap werd aan boord gebracht door personen, die zich noemden vertegenwoordigers van het Joodse agentschap in Duitsland (Hamburg, (AP) 8.9).

LONDEN WAS PARAAT.

De politie maakte bekend, dat Korff gevangen werd gezet onder de bepaling van een wet van 1939, waarbij het verboden is strooibiljetten in het bezit te hebben van buitenlandse oorsprong of met het doel de verdediging van een ander land te ondermijnen. De straf, die geëist kan worden loopt van een tot vijf jaren.

Een zegsman van het luchtvaartministerie te Londen zeide, dat er Vrijdag een bericht was binnengekomen, waarin melding gemaakt werd, dat men projectielen op Londen zou afwerpen. De Engelse luchtvaartverdediging ging hierop direct in werking. Patrouilles van nachtvliegers, radiostations en waarnemingseenheden stonden paraat. De zegsman besloot met te zeggen, dat er geen incidenten waren (Londen, (AP) 8.9).

DRUKTE VOOR HET BRITSE CABINET.

Attlee eindigde zijn vacantie in Noord Wales om met de plannen te beginnen ter bezwering van de crisis. Er zullen beslissingen genomen worden van verstrekkende betekenis zowel in buitenlandse als binnenlandse zaken. De ministers, die morgen voor een biezondere cabinetszitting zijn bijeengeroepen, bereidden zich voor op een week van harde arbeid. Morgen zal ook het Hogerhuis bijeenkomen voor een eendaags debat over de economische situatie. Welingelichte bronnen zeggen, dat de cabinetszitting morgen hoofdzakelijk zal gaan over binnenlandse aangelegenheden zoals de mijnstaking te Yorkshire en het plan van Sir Stafford Cripps om de uitvoer te vermeerderen met nog weer 40%.

De plannen van den President van de Handelsraad voor de industriële organisatie worden absoluut geheim gehouden tot Vrijdag, wanneer hij de richtlijnen ervan zal uiteenzetten op een bijeenkomst van tweeduizend vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers.

Industriële deskundigen geloven echter, dat Cripps zal vragen voor herverdeling der grondstoffen en vermeerdering van mankracht in de fabrieken, die voor de uitvoer werken.

Voor het einde van de week zal de Minister van Staat Hector McNeil de Britse houding uiteenzetting over de Palestijnse quaestie zoals die aan de Algemene Vergadering der Verenigde Volken zal worden voorgelegd.

Ondertussen zijn Engelands economische en financiële experts bezig alles in gereedheid te maken voor de tweede jaarlijkse bijeenkomst van de Internationale Bank en het monetaire Fonds, die Donderdag te Londen begint. De secretaris van de Schatkist John Snyder van de Verenigde Staten komt hedenavond te Londen aan en hij zal met Attlee besprekingen voeren over de Britse dollarcrisis. De Britse kanselier van de Schatkist Hugh Dalton en andere hoge regeringsleden en vertegenwoordigers van het Gemenebest zullen later in de week te Londen arriveren tot het houden van conferenties om gezamenlijk de plannen van het Gemenebest te bespreken om het dollartekort op te vangen (Londen, (AP) 8.9).

BEVIN NAAR DE ALGEMENE VERGADERING

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Londen maakte bekend, dat Bevin aan het hoofd staat van de Britse afvaardiging naar de Algemene Vergadering der Verenigde Landen in New York. Zijn voornaamste medewerkers zullen zijn de Minister van Staat Hector McNeil, de Minister van Koloniën Arthur Creecd Jones, de Minister van Justitie Sir Hartley Shawcross en de permanente Britse vertegenwoordiger bij de Verenigde Landen Sir Alexander Cadogan (Londen, (AP) 8.9).

ALGEMENE AMNESTIE IN GRIEKENLAND.

De nieuwe Griekse coalitieregering maakte bekend, dat het een internationale commissie zou verzoeken toe te zien op de regeling van een onvoorwaardelijke algemene amnestie voor alle guerrilla-strijders, die zich nu overgeven.

Minister-President Sophoulis raadde het parlement aan om wanneer de opstand beëindigd is ook onvoorwaardelijke algemene amnestie te verlenen aan alle politieke gevangenen. Zelfs indien de opstand niet ophoudt, zal de regering opnieuw een onderzoek instellen zonder ideologische vooroordelen (Athene, (AP) 8.9).

„SLOTERDIJK" NAAR INDIE.

Op 10 September as. vertrekt het stoomschip „Sloterdijk" met 1400 opvarenden van Rotterdam gewezen en uitgeleverd (ANP 8.9).

het nieuws van vandaag

Het Britse cabinet heeft een drukke week voor de boeg met besprekingen ter oplossing van de economische crisis. Men verwacht belangrijke beslissingen zowel ten aanzien van het binnenland als van het buitenland.

En terwijl de ministers zich verdiepen in de problemen om Engeland van de economische ondergang te redden, breidt de staking in Yorkshire zich verder uit. De communist Horner zeide, dat deze mijnwerkersstaking wel eens de val kon betekenen van de Labourregering. En zijn dan de mijnwerkers beter af?

Er wordt in deze democratische tijden zwaar gestreden met het wapen van de staking, niet alleen ter verkrijging van economische voordelen, maar dikwijls ook om politieke wensen doorgevoerd te dwingen.

Het stakingswapen is echter meer dan ooit een tweesnijdend zwaar.

Niet alleen omdat thans bijna geen staking denkbaar is die niet direct of indirect het regeringsbeleid raakt, maar méér nog, omdat geschillen in de huidige organisatorische verhoudingen zo goed als altijd van beduidende omvang zijn, en daarom ingrijpendnegatieve gevolgen voor de volkshuishouding moeten hebben.

De economische positie van ieder land in Europa en zeker van Engeland is uiterst kwetsbaar en kan in werkelijkheid geen omvangrijke stakingen en zelfs geen sociale onrust verdragen. De communist Horner zeide dan ook terecht een mijnwerkersstaking kan iedere regering tot aftreden dwingen. Staking is in de handen der arbeiders een even gevaarlijk wapen als geld in de handen der kapitalisten. Het komt er in beide gevallen maar opaan, dat men eerlijk en met verantwoordelijkheidszin deze machtsmiddelen gebruikt. Ze zijn beiden een tweesnijdend zwaard en de slechte gevolgen vallen steeds op het volk terug.

In Indonesië blijft de toestand heztelfde. In Nederland houdt Hare Majesteit de Koningin de troonrede en is het Prinsjesdag in Den Haag. Men verwacht een cabinetsherziening wegens de ziekte van minister Jonkman.

De Joden van de 'Exodus 1947" zijn nu allen aan land gegaan en in concentratiekampen ondergebracht. Het hele geval is wel een zeer droevig staaltje van de opvatting over de huidige waarde van den mens.

Te Londen werden bespiegelingen gehouden over de verdeling van het vroegere Italiaanse koloniale Rijk. Er blijkt uit, dat de Verenigde Staten aspiraties koesteren in het Middellandse Zeegebied en dat zij begerige ogen slaan — als voogd dan — op Cyrenaica. Daar zouden zij dan Tobruk maken tot de basis van hun Middellandse Zeevloot om een wakend oog te houden op Saudi Arabië en Egypte. Olie en Suezkanaal. Rusland voelt er voor om voogd te wezen over Tripolitanië. Ook Rusland wil wat breder zitten aan de kusten van de Middellandse Zee.

Hiernaast publiceren wij de Memorie van Toelichting van de Tweede Aanvullende Begroting 1947. Daaruit blijken de omvangrijke plannen, die er bestaan voor de verbetering van de havens op Aruba en Curaçao. Verheugend is ook datgene, wat men doen wil voor de huisvesting van de bevolking.

Tweede Aanvullende Begroting 1947

Lening van 10 millioen gulden nodig

Aan de 'Memorie van Toelichting' van de tweede Aanvullende Begroting 1947 ontlenen wij het volgende:

Algemene beschouwingen.

Den Gouverneur bereikten nadere plannen voor de Haven van Aruba omtrent welke, om onnodige kosten te vermijden, op korten termijn dient te worden beslist. In verband daarmede besloot ondergeteekende tot indiening van deze 2de aanvullende begroting 1947.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt, de Staten nieuwe gelden te verzoeken om krachtig voort te kunnen gaan met den volkswoningbouw, terwijl tenslotte spoedhalve nog een post op deze aanvullende begrooting wordt gebracht voor bevordering van het tourisme.

De Heer Jhr. Ir. J. E. van Heemskerck van Beest, Directeur van Publieke Werken te Amsterdam, heeft tijdens zijn bezoek aan dit Staatsdeel een plan ontworpen tot het uitbreiden van de havenplannen op Aruba met een grote vingerpier. Het door dezen adviseur uitgebrachte rapport biedt de Gouverneur hierbij den Staten aan. Uit dit rapport blijkt, dat, wordt deze pier gebouwd, de haven van Aruba ook voor de grootste passagiersschepen toegankelijk zal zijn.

De Gouverneur is van oordeel dat dit werk, nu al het nodige materieel op Aruba aanwezig is, dient te worden uitgevoerd en dat niet mag worden gewacht totdat in de praktijk uit het gebruik van de nieuwe haven gebleken is, dat zodanige uitbreiding ook economisch volkomen verantwoord is, daar toch latere uitvoering niet alleen naar alle waarschijnlijkheid belangrijk kostbaarder zal worden, omdat het materieel dan immers opnieuw moet worden aangevoerd, doch bovendien zou het bedrijf in de haven daarvan ernstig hinder kunnen ondervinden. De hogere kosten raamt de rapporteur zeer globaal op ƒ 2.500.000,—, waarvan ongeveer ƒ 800.000,— voor het baggerwerk in 1947 moet worden uitgevoerd.

De Gouverneur stelt daarom voor dit bedrag alsnog suppletoir op de begroting te brengen. Op de begroting van 1948 zal dan t. z.t. ƒ 1.700.000,— voor dit doel dienen te worden uitgetrokken. Voor de reeds in uitvoering zijnde werken, die sneller verlopen dan bij de opstelling van de oorspronkelijke begroting voor 1947 voorzien was, is alsnog een bedrag groot ƒ 1.200.000,— nodig, zodat in totaal voor 1947 nog ƒ 2.000.000,— aangevraagd wordt.

De Gouverneur brengt met nadruk onder de aandacht van de Staten, dat het extra bedrag van ƒ 2.500.000.— niet geheel uit de gewone inkomsten zal zijn te vinden, zodat een lening moet worden aangegaan. Naar zijn mening zal daarenboven spoedigst de verbetering van de Curaçaose haven ter hand moeten worden genomen.

Hij acht de modernisering van de haven van Curaçao een der eerst nodige werken, die nu ook met kracht dient aangevat te worden. Ook dit werk zal ui tleningsgeld moeten en, naar zijn mening, mogen geschieden.

Hij gaat daarbij uit van de gedachte, dat de havenverbetering van Curaçao zeker niet goedkoper zal zijn dan die van Aruba.

In verband met de aanzienlijk hogere eisen, welke — gezien het vorenstaande — aan de middelen worden gesteld, is de Gouverneur van oordeel, dat de financiering van alle grote werken opnieuw aan de orde moet worden gesteld.

Verwacht wordt, dat zowel Aruba en dan waarschijnlijk ook voor Curaçao voor havenaanleg een bedrag van ƒ 6.500.000,— nodig zal zijn terwijl het bestuurskantoor en oeververbinding St. Annabaai elk ƒ 4.000. 000,— zullen vorderen.

Hierna geeft de Gouverneur een verdeling van de kosten over de dienstjaren 1947 tot en met 1950 met een raming van de bedragen, welke tot dekking in de gewone middelen gevonden kunnen worden en van de tekorten waarin voor de jaren 1947, 1948 en 1949 zal moeten worden voorzien. Deze tekorten bedragen in totaal fls 7.700.000.

Voor de volkswoningbouw zijn globale plannen uitgewerkt, welke aan de Staten bekend zijn en waarvan, naar schatting, de kosten tegen ƒ 10.000.000— zullen lopen.

De Gouverneur is voornemens deze plannen uit te voeren en de werkzaamheden over een tijdvak van ongeveer drie jaren te verdeelen. Het behoeft geen betoog, dat een bedrag van ƒ 10.000. 000.— niet gevonden kan worden uit de gewone middelen.

De Gouverneur vernam dan ook met voldoening, dat tegen voorstellen tot het aangaan van een lening voor volkswoningbouw bij Uw College geen bezwaren bestaan. De nopens de besteding van de tot nu toe voor den volkswoningbouw gevoteerde gelden gevraagde gegevens worden ter Griffie van de Staten ter inzage gelegd.

De Gouverneur is echter van oordeel, dat het niet verantwoord is de uitvoering van zo grote werken, als deze thans in hogervermeld overzicht zijn geraamd, te doen voortzetten en aanvangen zonder dat thans voor het geheel vaststaat, dat de vereiste middelen daarvoor ook beschikbaar zullen zijn, voornamelijk omdat de eisen welke de gewone dienst, om de door hem reeds meermalen, laatstelijk in de Memorie van Antwoord op de begroting 1947 opgesomde redenen, stelt, telken jare aanzienlijk hoger zijn. In dit verband meent hij onder de aandacht van het College te moeten brengen, dat verdere aantasting van het Algemeen Reservefonds ten behoeve van de uitvoering dezer werken naar zijn oordeel niet verantwoord is.

Dit bedrag zal vrijwel zeker nodig zijn voor loonsverhoging en verhoging van duurtetoeslagen of anderzins, een van de plotseling opkomende uitgaven, waarop hij in de Memorie van Antwoord ook reeds wees, welke mede afhangen van de looppolitiek der hier gevestigde grote ondernemingen. Verder meent de Gouverneur dat er aan getwijfeld moet worden of de door de Staten bij de behandeling van de begroting 1948 gewenste verhoging van de raming van de inkomstenbelasting met ƒ 600.000,— ook inderdaad zal worden ontvangen.

De Gouverneur acht het noodzakelijk en geoorloofd, dat voor de uitvoering van meerbedoelde werken geleend wordt en wel als volgt:

1947:
ƒ 4.000.000.—, waarvan ƒ 3.200.000.— voor den volkswoningbouw .... ƒ 4.000.000.—
1948
ƒ 6.000.000.,— waarvan ƒ 3.300.000.— voor den volkswoningbouw .... ƒ 6.000.000.—
1949:
ƒ 7.500.000.—, waarvan ƒ 3.300.000.— voor den volkswoningbouw .... ƒ 7.500.000.—
ƒ 17.500.000.—

De voor 1947 en 1948 te lenen bedragen zullen in één lening worden samengevat. Van het totaal ad. ƒ 10.000.000— wordt een bedrag van ƒ 9.200.000.— overgeschreven op de Rekening met Derden, waarvan ƒ 6.500.000.— ten einde t.z.t. te worden gestort in een te stichten Algemeen Bouwfonds en ƒ 2.700.000. om t.z.t. onder de middelen van de begroting 1948 te worden opgenomen.

De Gouverneur wil bereids nog opmerken, dat naar zijn mening de verbetering van de haven, de bouw van een burg of bestuurskantoor moet vooraf gaan.

Voorts wordt spoedshalve op deze aanvullende begroting gebracht een bedrag van ƒ 90.000.— ter bevordering van het vreemdelingen-verkeer.

Bij beschikking van 23 Januari 1947, no. 158 heeft de Gouverneur een commissie voor bevordering van het tourisme ingesteld voor het eiland Curaçao en een voor het eiland Aruba en een overkappingscommissie, bestaande uit twee leden voor Curaçao en twee leden voor Aruba, terwijl als voorzitter Mr. Hoogeveen werd benoemd. Dit laatste lichaam heeft tot taak coördinerend op te treden ten aanzien van het vreemdelingenverkeer in het Staatsdeel in het algemeen.

Meermalen heeft Uw College zich er over uitgesproken, dat een behoorlijk georganiseerd vreemdelingenverkeer voor dit Staatsdeel zeer groot nut heeft. Het is een welvaartsbron van de eerste orde. Overal in de omtrek werkt de Overheid aan het stimuleren van het tourisme; de Overheid hier mag niet achterblijven.

Voor 1947 worden de kosten als volgt geraamd:

Vertegenwoordiging in New York	ƒ 18.145.—
Toeristencentrale (algemene propaganda en algemene onkosten)	ƒ 9.000.—
Touristencommissie Aruba	ƒ 24.500.—
Touristencommissie Curaçao	ƒ 21.355.—
Voorbereiding hotelressortplan Aruba.........	ƒ 17.000.—
	ƒ 90.000.—

Onder de middelen wordt opgenomen:
onderdeel 641223. Curaçaose Lening 1947 — 1948 ƒ 10.000.000.—.

Modernisering van „El Globo"

De firma Delvalle Hermanos & Cia werd opgericht te Willemstad op December 1.1896 onder de bedrijfsnaam „El Globo". De firmanten waren twee broers Delvalle, genaamd Benjamin en Joshua, die alhier kwamen van St. Thomas, Deens West Indië, alwaar zij verbonden waren geweest in de zaak van hun vader den Heer Jacob D. Delvalle.

Samen met de twee zoons kwamen uit: de vader en verdere familieleden, die allen Deens onderdanen waren, geboren in St. Thomas. De jongere broer Solomon, die dadelijk bij de oprichting van de firma werkzaam was in de zaak, werd spoedig daarna als firmant opgenomen. Den Heer Cecil L. Delvalle, zoon van de oudste firmant Benjamin Delvalle, werd op 1941 als firmant opgenomen, en heeft sinds dien tijd de actieve leiding van de zaak op zich gehad. Den Heer Frank Mendez Chumaceiro werd in 1944 in de zaak als procuratiehouder opgenomen. In 1930 stierf te San Diego, California de firmant Joshua Delvalle, die aldaar de functie van Vice Consul der Nederlanden vervulde. In 1940 overleed den Heer Salomon Delvalle zodat thans de enige overlevende van de originele vennoten is den Heer Benjamin Delvalle. Bezonderheden van den Heer Benjamin Delvalle zijn dat hij in 1872 geboren was, dat hij in 1899 als Consul van Denemarken werd benoemd, sindsdien tot Consul-Generaal, dat hij momenteel Deken van het Corps Consulair is, dat hij door het Deens Gouvernement voor zijn diensten aan dat land twee hoge onderscheidingen verkreeg, dat hij door Koningin Wilhelmina met de Orde van Oranje Nassau werd gedecoreerd (graad Officier) en door Venezuela met de orde van Bolivar, (graad Officier). De firma was de eerste die op Curaçao begon met het verkopen van goederen in het klein zoals onze moderne economie dit heden kent.

Waar voor die tijd verkopen in het klein practisch uitsluitend plaats hadden door wederverkopers die met een bak met goederen van huis tot huis gingen, begon EL GLOBO met een zaak die algeheel opgezet was om klanten in één ruimte van hun benodigdheden te voorzien. Verder was de firma ook de eerste die op Curaçao met het systeem van „vaste prijzen" begon.

De leiding van de heden geopende afdeling zal berusten bij Mevrouw Ruth Delvalle, jongere dochter van den Heer Benjamin J. Delvalle.

Het was gisteren 50 jaar geleden dat de gebroeders Delvalle met een zaak genaamd „EL GLOBO" zijn begonnen. Eerst in zeer primitieve omzet en later moderniseerde de zaak zich tot een der voornaamsten van de Heerenstraat.

Zoals uit bovenstaand stuk blijkt is slechts de heer Benjamin Delvalle overgebleven van de drie gebroeders Delvalle die de oprichters waren van de firma.

Het was ons gisterenmiddag dan ook een waar genoegen de gasten te mogen zijn van de heer Benjamin Delvalle en diens zoon Cecil die tezamen met zijn vriendelijke zuster Ruth ons rondleidden in de nieuwe afdeling van de zaak „EL GLOBO" aan de Heerenstraat.

Deze afdeling staat op de eerste verdieping en is een dames en baby afdeling. Zodra een dame in blijde verwachting verkeert kan zij een bezoek brengen aan de modezaak El Globo, eerste verdieping, alwaar zij gewoonweg van alles wat noodzakelijk is kan kopen. Zelfs voor de mannen die hun echtgenoten willen vergezellen bij het doen van inkopen bij El Globo, is een heerlijk zitje gemaakt, alwaar zij op hun gemak, genietend van de frisheid van de kamer, kunnen zitten wachten.

Van de „frisheid", zeiden wij, ja inderdaad. Het is er om 12 uur 's middags net zo fris als des morgens om 6 uur. Hiervoor hebben de eigenaars gezorgd door een airconditionsysteem in te voeren.

Onder leiding van de heer Henriquez werd een aircondition apparaat met water-cooling aangebracht, zodat de temperatuur in de kamer geregeld kan worden naar de smaak van de eigenaars, die natuurlijk de zin van de kopers volgen.

Deze aircondition heeft voornamelijk tot taak het vocht uit de lucht te halen en dit konden wij duidelijk zien toen de heer Henriquez zijn machine open maakte en wij ja, een „regenbui" constateerden in de koelkamer. Dit gecondenseerde water gaat niet verloren maar wordt weder geleid naar de water toren, alwaar het weer op temperatuur komt om opnieuw de normale weg in te slaan.

De heer Henriquez heeft ons een technische uitleg gegeven, doch wij gewagen ons niet hierover uit te wijden om geen onjuistheden te vertellen. Wij kunnen slechts bevestigen dat dit systeem een vooruitgang is voor de zaak en in de toekomst zijn grote voordelen zal hebben. De frisheid en de goed ingerichte zaal naar het ontwerp van Architect Ben Smith, trekken de kopers en wij zijn ervan overtuigd dat El Globo zeer binnenkort zal moeten uitbreiden.

Wij wensen de Vader en zoon Delvalle veel succes met hun nieuw initiatief.

MOGELIJKE WIJZIGING IN HET CABINET.

Een samenvatting van de toekomstige politiek van de Nederlandse regering met betrekking tot Indonesië kan Dinsdag tegemoet gezien worden, wanneer Koningin Wilhelmina de troonrede zal houden, waarmede zij het nieuwe zittingsjaar van het Parlement zal openen. Deze rede zal waarschijnlijk gevolgd worden door een regeringsverklaring in de Tweede Kamer.

In politieke kringen wordt ondertussen verwacht, dat het cabinet binnenkort hervormd zal worden. Men gelooft, dat Minister-President Beel het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal overdragen aan P. J. Witteveen, een Amsterdamsen advocaat en lid van het bestuur der Katholieke Volkspartij. Verder wordt het voor mogelijk gehouden, alhoewel het nog niet beslist is, dat Beel het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen definitief zal overnemen van den ziekelijken Minister Jonkman. Hiermede zou tevens de balans van het cabinet naar de katholieken overslaan. Nu zou het worden zes katholieken en vijf leden van de Partij van de Arbeid. Op het ogenblik is de verhouding juist andersom.

Volgens welingelichte kringen bereikten het cabinet en Van Mook een overeenstemming betreffende de oprichting van een interim-regering in Indonesië, die uit Republikeinse leiders zou bestaan, die op het ogenblik geen leden zijn van het Republikeinse cabinet. Dit zouden o.a. kunnen zijn Soervandi en Mohammed Tamsil. Bovendien schijnt het wenselijk te zijn, dat de militaire operaties hervat worden onder de hoede van deze interim-regering. De quaestie blijft echter of zulk een actie uitvoerbaar zou zijn bekeken uit internationaal standpunt. Van Mook is nu naar de Verenigde Staten om uit te vinden hoe de houding van de Verenigde Staten zal zijn ten opzichte van dat plan (Den Haag, (AP) 8.9).

SCHEEPSBERICHTEN.

8 Sept.

St. Eustatius van Pta Cardon; City of Swansea van New Port News; Hermes van P. Cabello; Argentan van Point a Pitre; Lugano van La Guaira; Lugano naar Havana; Argentan naar Cristobal; Federal Ranger naar Maracaibo.

EEN GOUDEN GEDENKBOEK.

Door middel van den Heer Johan R. Eendragt ontvingen wij een circulaire van de Technische en Wetenschappelijke Boekhandel Van Hage & Zoon te Haarlem, die ter gelegenheid van het Gouden regeringsjubileum van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina een officieel gedenkboek uitgeeft. De redactie voor dit werk bestaat uit de volgende heren:

Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Minister van Staat, Vice-President van de Raad van State, Voorzitter.

Ir. J. W. Albardea, Oud-Minister van Waterstaat, Lid van de raad van State.

Dr. J. J. C. van Dijk, Oud-Minister van Oorlog.

Mr. Dr. S. J. R. De Monchy, Oud Burgemeester van 's Gravenhage.

Jhr. Dr. C. G. C. Quarles van Ufford, Commissaris der Koningin in de Provincie Gelderland.

Prof. Dr. J. E. De Quay Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Brabant.

Mr. J. R. H. van Schaik, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De meeste vooraanstaande Nederlanders op elk gebied verlenen hun medewerking aan dit Nationale Gedenkboek, waarin de geschiedenis van ons land en de prestatie van ons Volk gedurende de Vijftigjarige Regering van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, worden beschreven. Van deze medewerkers noemen wij:

Prof. Mr. P. J. M. Aalberse, Minister van Staat, Oud-Minister van Arbeid en Oud-lid van de Raad van State.

Dr. G. Bolkestein, Oud-Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen.

Mr. J. A. de Wilde Oud-Minister van Financiën. Oud-Minister van Binnenlandse Zaken, Lid Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mr. Dr. A. A. van Rhijn, Oud Minister van Landbouw, Secretaris-Generaal van Sociale Zaken.

Dr. Ir. J. A. Ringers, Oud-Minister van Wederopbouw.

Prof. Mr. Dr. C. van den Bergh, Hoogleraar aan de Gemeente Universiteit te Amsterdam.

Prof. Dr. R. Post Hoogleraar aan de Keizer Karel Universiteit te Nijmegen.

Dr. Jane de Jongh, Oud-Voorzitter van de U.V.V.

Prof. Dr. H. D. Dooyeweerd, Hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

Prof. Dr. J. M. A. Asselbergs, Hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden.

Sem Dresden, Directeur van het Koninklijk Conservatorium voor Muziek te Den Haag.

Mr. Dr. J. Donner, Oud-Minister van Justitie en President Hoge Raad.

Dr. M. W. Holtrop, Directeur van de Nederlandse Bank.

Prof. Dr. J. H. Tuntler, Hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Prof. Dr. N. J. Polak, Hoogleraar Handelshogeschool te Rotterdam.

Dr. H. E. van Gelder, Oud-Directeur van de Gemeente Dienst van Kunsten en Wetenschappen te Den Haag.

Ir. P. Bakker Schut, Directeur Stadsontwikkeling en Volkshuisvesting te Den Haag.

W. H. de Monchy, Directeur Holland-Amerika lijn.

Dr. A. Plesman, President-Directeur K.L.M.

Dr. A. A. L. Rutgers, Oud-Gouverneur van Suriname, Lid van de Raad van State.

Prof. Ir. I. P. de Vooys, Oud-Directeur van de A.K.U. te Amsterdam.

Prof. Dr. Mr. J. H. W. Verzijl Hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Mr. Dr. L. F. H. Regout, Voorzitter Mijnraad te Meerssen

W. M. Dudok, Architect te Hilversum. En vele anderen.

Het boek krijgt een omvang van 600 pagina's. Het wordt op groot formaat uitgegeven 24 x 30 cm. het werk wordt verlucht met een groot aantal fraaie en interessante illustraties.

Door de regering is voor deze officiële uitgave een speciale fraaie soort papier beschikbaar gesteld. De banden worden uitgevoerd met rijke goudversiering volgens een ontwerp van de bekende kunstschilder en sierkunstenaar Georg Rueter.

De meest mogelijke zorg, zowel wat betreft de inhoud, als de uitvoering van het boek, wordt hieraan besteed. Een groot aantal bekende vooraanstaande Nederlanders, verlenen hun medewerking. Het mooiste papier, prachtig drukwerk, een fraaie band door een kunstenaar ontworpen, maken dit boek tot een waardevol bezit.

De prijs van deze uitgave, gebonden in zwarte buckram met rijke goudversiering, ƒ 24.50. Dan komen er een beperkt aantal genummerde exemplaren, in luxe uitvoering in roden kunstleren band met goudversiering. In deze luxe uitvoering wordt een lijst met namen van intekenaren opgenomen. Van deze uitgave wordt een exemplaar aan Hare Majesteit aangeboden. De prijs van deze uitgave is ƒ 39.50.

De waarde van deze uitgave mag niet worden onderschat. Het 50 jarig regeringsjubileum van Hare Majesteit is niet alleen een gebeurtenis voor land en volk, maar het is ook een wereldgebeurtenis, dat zeer zeldzaam plaats vindt.

Hierbij in aanmerking genomen, de geweldige veranderingen in de wereld die gedurende deze 50 jaar hebben plaats gevonden en waarbij ons Koninkrijk alle stormen heeft doorstaan, stempelen dit boek als een langrijk bezit, niet alleen voor ons, maar ook voor hen die na ons komen.

Het duurt nog wel een geruime tijd dat het jubileum zal plaats vinden, maar u dient er rekening mede te houden, dat aan een bepaald aantal exemplaren van dit werk gebonden is. Er is papier en verder materiaal voor een zeker aantal exemplaren beschikbaar gesteld. Gezien de belangstelling, die voor dit buitengewone werk thans reeds is, raden wij u aan dien u intersesse voor deze uitgave heeft, deze tijdig te bestellen. Het boek zal verschijnen 1 Augustus 1948.

SPORT

K.S.C.-ELFTAL TERUG.

Heden tegen half elf is uit Suriname op Hato aangekomen het K.S.C.-elftal dat een tournooi aldaar heeft gespeeld.

Het vliegtuig zou oorspronkelijk gisteravond aankomen, doch het ondervond een vertraging op Trinidad.

SCHAKEN.

De gehouden schaakwedstrijden hadden de volgende uitslagen:

Van groep I werd No 1: S. Zonneschain met 5 punten; No 2 en 3 werden W. J. Hirschfeld en C. Th. Pang Atjok ieder met 4 punten.

Van groep II werd No 1: M. Gandelman met 5 punten, No 2: A. Luyando met 4½ punt en No 3: J.C. Tiepen met 3½ punt.

Deze zes spelers komen nu in de finale, die Donderdag as. om 21.— uur in het repetitielokaal op de Isla gehouden wordt.

Om de volgorde werd geloot en het resultaat is als volgt: C. Th. Pang Atjok, W. J. Hirschfeld, A. Luyando, M. Gandelman, A. Zonneschain en J. C. Tiepen.

HET TOURNAMENT IN SURINAME.

Onze biezondere correspondent schrijft:

Woensdag 27 Augustus.

Om 3 uur landde het lijnvliegtuig van de K.L.M. op Zanderij. Het Curaçaose elftal was aangekomen. Ter verwelkoming waren aanwezig de Heren van Eyck, voorzitter N.G.V.B., Biervliet, penningmeester en J. Chehin, sportleider en van wege de K.S.C. W. Pooters en W. Wijngaarden. Nadat de spelers waren voorgesteld stapten ze in de gereedstaande autos en we begonnen de lange tocht naar Paramaribo. De jongens genoten van het prachtige natuurschoon van Suriname.

In de stad begon de zegetocht. De autos reden toeterend door de stad. Aan de voorste auto wapperde de K.S.C. vlag.

Toen het team in het Palace-hotel was aangekomen, sprak de hr. van Eyck een welkomstrede uit, waarbij er getoast wordt op de N.G.V.B. en de K.S.C.

Deze speech werd beantwoord door den manager, Wim Pooters. Na het avondeten gingen we de stad in en werden bij de familie Calgren onthaald op een whisky-Party.

Donderdag 28 Augustus: K.S.C. versus M.Y.O.B.

Om 5 uur floot scheidsrechter J. Chehin de elftalen op. Het Curaçaose team werd geestdriftig begroet door de talrijke nigte. Het was een historisch ogenblik voor de N.G.V.B.. Voor het eerst een elftal uit Curaçao op zijn sportterrein.

Onze jongens waren gekleed in witte shirts met blauwe broek. M.Y.O.B. helemaal in het rood.

De wedstrijd werd vlot en sportief gespeeld.

Voor het K.S.C. team was het meer een verkennen van het terrein. Na een kwartier spelen gelukte het Sillië het eerste doelpunt te maken. De rust ging in met 1—0 voordeel voor Curaçao.

Na de rust deed M.Y.O.B. vergeefse pogingen om de gelijkmaker te forceren. Jeandor gaf echter niet thuis.

Bij een keurig opgezette aanval wist Sillië voor de tweede keer den keeper het nakijken te geven.

Kort daarop kwam het eind en het K.S.C. elftal boekte zijn eerste overwinning op Surinaamse grond. Scheidsrechter Chehin mag op een goed geleide wedstrijd terugzien.

Vrijdag 29 Augustus: K.S.C. versus Leo Victor.

Een stevige regenbui, die een paar uur voor de aanvang van de wedstrijd viel, maakte van het sportterrein een moddepoel. Ondanks het slechte weer was er een talrijke menigte opgekomen, om de verrichtingen van het Curaçaose team te zien.

Deze wedstrijd stond niet op hoog peil, omdat het veld onbespeelbaar was. De thuisclub kon zich niet ontplooien en onze jongens nog veel minder. De bal bleef telkens in de modder steken.

Na 20 minuten maakte Leo Victor het eerste doelpunt.

Onze jongens deden hun uiterste best, maar het ging niet. De rust ging in met ongewijzigde score.

Na de rust kwam er geen verandering in het spel. Leo Vivtor gaf onze keeper voor de tweede maal het nakijken.

Toen de referee affloot hadden we met 2—0 verloren.

Onze jongens hadden met 2 ernstige feiten rekening te houden: het veld was niet te bespelen en de leiding was slecht. Het publiek zelfde keurde de beslissingen van den scheidsrechter af.

Ondanks dit alles hebben we getoond ook goede verliezers te kunnen zijn.

Die avond gingen we in club verband naar de opening van de kermis ter gelegenheid van het Koninginnefeest.

Met grote dankbaarheid aan God geven wij kennis van de geboorte van onze zoon

ADRIANUS FREDERICUS.

5 September 1947.
Punta Cardón.
Venezuela

Marcel Slockers
Thea Slockers - Hasselo...

Nieuws uit Ned. Indië

SOEKAWATI ONDERSCHEIDEN.

Minister-president Beel decoreerde heden Soekawati met de onderscheiding van Groot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

De plechtigheid had plaats in tegenwoordigheid der andere leden van de delegaties van Oost Indonesië en Borneo. Deze delegaties kwamen gisteren uit de Verenigde Staten aan. (Aneta).

DE COMMISSIE DER CONSULS.

Glen A. Bey, de vroegere politieke raadgever van generaal MacArthur te Tokio, die onlangs te Batavia arriveerde, werd aangesteld als secretaris van de commissie der consuls te Batavia. In de namiddag had er een vergadering plaats van de consuls. De Australische consul - generaal Charles Caton reisde naar Soerabaja om de toestand te onderzoeken in dit door de Nederlanders bestuurd gebied (Aneta).

NEDERLANDS COMMUNIQUE

Volgens het Nederlands communique van heden bedroegen de Nederlandse verliezen gisteren 7 gesneuvelden en 12 gewonden. In het gebied van Kedoe stootte een Nederlandse patrouille op een republikeinse groep bestaande uit 150 man, die verjaagd werd. Verder meldt het communique een aantal botsingen met de republiek waarbij laatstgenoemde verliezen leed. Tevens vonden beschietingen op Nederlandse patrouilles plaats.

Volgens officiele berichten worden op verschillende plaatsen op Java door communistische partijleden anti-Nederlands propaganda gevoerd. Desondanks worden gevaarlijke elementen door de kampongbewoners aangewezen en uitgeleverd. (ANP 8.9).

PROTEST

Het werkcomite van het Sovjet Russische Rode Kruis protesteerde bij den secretaris-generaal van de vereniging voor Rode Kruis te Geneve, tegen de beweerde inbeslagname door Nederland, van medicijnen die door het Australische Rode Kruis naar Nederlands Indië (ANP (ANP 8.9).

RADIOREDE CHINESE CONSUL-GENERAAL.

De Chinese consul-generaal hield onlangs via radio-Batavia de navolgende redevoering tot de republikeinen.

Indonesische vrienden!

Zoals het u Allen bekend is, heeft het Chinese volk, — al hebben ze zich neutraal gedragen —, van het begin van Uw vrijheidsstrijd af toch veel sympathie getoond voor het Indonesische volk en verwachten zij dat het Indonesische volk aan de wereld zal tonen, dat zij werkelijk op ordelijke en beschaafde wijze voor de onafhankelijkheid zullen strijden.

U allen is het ook bekend, dat voordat deze oorlog is uitgebroken, verschillende landen getracht hebben een vreedzame oplossing te vinden, maar helaas kon de oorlog niet worden voorkomen. Doch de landen, die hun aandacht aan Indonesië schenken, zullen blijven trachten een weg te vinden om de vrede spoedig te herstellen. China is een land, dat het meeste belang stelt in Indonesia en was het eerste land, dat zijn sympathie aan Indonesië heeft getoond, het zal vanzelfsprekend zich niet afzijdig kunnen houden.

Maar juist in de tijd, waarin de landen hun belangstelling tonen en hoop koesteren, worden zonder uitzonderingen op verschillende plaatsen Chinese toko's en huizen beroofd en afgebrand! Bijna zonder uitzonderingen heeft Uw leger, dat naar gezegd wordt voor of onafhankelijkheid strijdt, bij de terugtrekking zijn ogen slechts gericht op de roof en verbranding van Chinese toko's en huizen.

De verspreiding van zulke berichten zal de wereld aan het twijfelen brengen over Uw leus van te strijden voor de onafhankelijkheid. Ze kunnen zich afvragen, of het waarachtige doel van Uw strijd, de onafhankelijkheid van Uw land en volk is of enkel plundering? Uw strijdkrachten op Java en Sumatra verbranden en beroven ongewapende Chinezen. Is Uw strijd tegen de vijand en Uw verschroeide-aarde-politiek slechts bedoeld om Chinese toko's en huizen te plunderen en af te branden?

Indonesische vrienden, als U enig gevoel hebt voor rechtvaardigheid dient U onmiddelijk die daden te verbieden, die slechts de goede naam van het Indonesische volk kunnen bederven en in Uw eigen belang maatregelen nemen om herhaling van die plunderingen te voorkomen.

Volk en Regering van Indonesia, U vraagt thans de hulp in van de wereld en interventie van de U.N.O. U zegt, dat U strijdt voor de heilize zaak van de vrijheid, maar in de afgelopen 6 dagen bestond Uw heilige oorlog alleen uit het verbranden en vernielen van de bezittingen van onschuldige Chinezen. U zegt dat U naar de vrijheid streeft, maar het blijkt, dat U het bestaan van de Chinezen vernietigt.

Het is onmogelijk dat U niet beseft, dat deze daden van roof en brandstichting grote afbreuk doen aan Uw goede naam. U wenst de sympathie van de wereld, maar wat zal de reactie van de internationale wereld zijn, indien zij van Uw daden te weten komen?

Als de wereld te weten komt van de verbranding en plundering van de bezittingen van weerloze Chinese inwoners, zoals in de afgelopen dagen, dan zal ze geen sympathie meer kunnen hebben met het Indonesische volk.

Wij herinneren onze Indonesische vrienden en vooral de leiders, die gevoel voor rechtvaardigheid hebben en het volk en land liefhebben er aan dat — zo er geen stappen worden genomen om herhaling van de plunderingen en verbranding van de bezittingen van ongewapende Chinezen, zoals het in de laatste dagen voorgekomen is, — het Indonesische volk zijn goede naam zal verliezen en er geen buitenlandse hulp meer te verwachten zal zijn.

Elk land, zelfs die veel sympathie voor Indonesië voelen, zal — na het vernemen van de aanrandingen van Indonesiërs op het onschuldige volk van een neutraal land — waarschijnlijk geen hulp meer willen verlenen aan Indonesië en kan op die manier Indonesië worden opgenomen in de rij van beschaafde landen?

Als de Indonesische Regering niet spoedig maatregelen neemt tegen de roof en verbranding van de bezittingen van onschuldige Chinezen, zal de kiem van een blijvende haat, die niet gemakkelijk uit te rooien is, in de harten van de Chinezen geplant worden.

Indonesische vrienden, onder U zijn er niet weinigen te vinden, die gevoel voor recht en billijkheid hebben. Gij dient te beseffen, dat de verachtelijke daden van de slechte elementen, die bijvoorbeeld opzettelijk Chinese ingezetenen die ongewapend zijn en dus weerloos zijn in het verderf storten ook op U neerkomt indien gij niet spoedig maatregelen daartegen neemt. Zo gij er geen maatregelen daartegen neemt staat dat gelijk met het toestaan dat de eer van het Indonesische volk naar beneden gehaald wordt.

Wij herinneren U er openhartig aan, dat de wereld thans wacht op eervolle daden van de Indonesiërs in deze oorlog, want het leed in een oorlog geeft een persoon of een volk de gelegenheid om zijn waarde en gehalte te tonen.

WAT 'SIN PO' ER VAN VERTELT.

De „Sin Po" schreef o.a.: „Het republikeinse ministerie van Buitenlandse Zaken verklaarde zich hierin bereid om alle verliezen van Chinese burgers, „veroorzaakt door de Nederlandse actie, te registreren, opdat de Chinese regering later gemakkelijk schadevergoeding van Nederland kan eisen". Het blad had hier wel één en ander op aan te merken: „De Nederlandse actie heeft in het geheel geen schade aan Chinees eigendom toegebracht: alle vernietigingen werden verricht door Soedirmans vernielingscorps.

Verder behoeft het Chinese volk geen administrateur; al wat het wenst is een bestuur dat de levens en de eigendommen van elke bevolkingsgroep in de republiek beschermt. Waar wij nu allen gespannen op wachten, is de reactie van minister Siauw Giok Tjan op de grootscheepse verbranding en rampok van Chinese eigendommen. Wij weten allen dat minister Sjauw niet veel te vertellen heeft in de republiek, doch niemand kan hem verhinderen duidelijk en officieel zijn afkeuring uit te spreken over dergelijke misdragingen. Hij kan bij de republikeinse regering aandringen op bescherming van de Chinese burgers en als dat niet helpt, kan hij aftreden....

Het Chinese volk eerbiedigt de vrijheidsstrijd van het Indonesische volk; wij zijn tegen koloniale overheersing van welke imperialistische mogendheid ook. Maar indien de republiek ons de vraag stelt, veiligheid onder een koloniaal bestuur of ondergang onder een souvereine republiek, dan hoeven wij geen keus te doen!"

Over de slachting van de Chinese bevolking te Tjilimoes, waarbij 300 personen vermoord werden, schrijft de „Sin Po" nog, dat de verhouding tussen de Chinese en Indonesische bevolking daar altijd goed geweest is. De wreedheden werden georganiseerd door de bond van Islamitische jongeren. Hadji Anwar en hadji Daoed hebben hierbij als beul gefungeerd: 200 a 300 Chinezen zijn vermoord, wat na Tanggerang de tweede grote slachting is. Deze moord op grote schaal werd door de volgende gebeurtenissen ingeleid.

„Nadat Cheribon door het Nederlandse leger werd bezet, hielden de Mohammedanen van Tjilimoes op 23 Juli een bijeenkomst tot 2 uur in de nacht. Hierop werden de Chinese ingezetenen gewekt en men gelastte de mannen om hun huizen te verlaten en zich in Sangkanoerip te verzamelen. Door het geven van steekpenningen is het de Chinezen gelukt, dit bevel ingetrokken te krijgen.

Op 24 Juli sloot de Chung Hua Tsung Hui een overeenkomst met de Indonesiërs en voor de handhaving van de veiligheid moesten de Chinezen weer geld storten. Op de 26e werden 3 Chinese inwoners wegens „spionnage" gearresteerd. Op 27 Juli ontving men het bericht, dat 6 Chinezen te Sangkan-oerip zijn vermoord.

's Nachts werden granaten gegooid in het huis van de Chinese wijkmeester, waardoor 11 personen gedood werden. De wijkmeester zelf is er met enige verwondingen, ten gevolge van slagen met een kapmes, levend van af gekomen. Kort hierop werd van alle Chinezen geld afgeperst waarna de bewoners werden uitgemoord.

Degene, die pogingen deden om te vluchten, werden neergeschoten. Nadat men de Chinese huizen had gerampokt, stak men een gedeelte er van in brand. Om 2 uur 's nachts leefden nog 200 Chinezen, die op het politie-bureau zijn geïnterneerd. Indien het Nederlandse leger de volgende ochtend (28 Juli) niet was gekomen om hen naar Cheribon te brengen, zou er van hun niet veel terecht zijn gekomen."

Curaçao

KATHOLIEKE BIBLIOTHEEK.

De directie van de Katholieke Bibliotheek brengt onder de aandacht van de abonnee's, dat in verband met noodzakelijke en dringende organisatie-maatregelen de Katholieke Bibliotheek tot nader order gesloten zal zijn. Het werk zal met de grootst mogelijke spoed worden uitgevoerd en de heropening zal dus, naar wij hopen, binnen niet al te lange tijd tegemoet gezien kunnen worden.

KATHOLIEK BLAD VERBODEN.

Het tijdschrift voor het „apostolaat des gebeds" is in Bohemen, Polen, Lithauen, Letland, Oostenrijk, Albanië en Joegoslavië verboden. Zou het werkelijk alleen zijn van wege het papier tekort?

In Oostenrijk kan het nog gedeeltelijk uitkomen.

Naar men weet bestaat het „apostolaat des gebeds" ook op Curaçao. Het is reeds meer als een eeuw oud en telt momenteel een 40.000.000 leden.

NIEUWE MUNTEN.

Met ingang van 15 September worden de navolgende munten in omloop gebracht een millioen kwartjes, een millioen dubbeltjes, een half millioen twee-en-eenhalve-cent stukken, en anderhalf millioen centen.

CHINESE CONSUL VERTROKKEN.

Vrijdag 5 September is de Consul van China hier te stede per vliegtuig vertrokken, naar zijn nieuwe bestemming, Japan. De Kapitein adjudant, E. Ch. M. van de Laarschot deed hem namens Zijne Excellentie de Gouverneur uitgeleide op het vliegveld Hato.

Verder hebben op het vliegveld afscheid genomen van den scheidenden Consul, de heren F. J. J. Corver, L. J. Franklin en Ir. J. Noorduyn.

Wereldnieuws

TROEBELEN IN DEHLI.

India en Pakistan hebben besloten, dat leden van gewapende benden, die in de onder terreur levende gebieden van Oost en West Punjab gegrepen worden, in concentratiekampen zullen worden opgesloten. De gezamenlijke verklaring werd afgelegd door de Minister-Presidenten Jawaharlal Nehru en Liaquit Ali Khan, terwijl in New Delhi de politie tegen plunderaars vocht. Het aantal doden in de hoofdstad van India steeg schrikbarend toen de Hindostanen met de Mohammedanen slaags raakten.

De verklaring zal in honderdduizend strooibiljetten verspreid worden in de desbetreffende gebieden van de Punjab. De Minister-Presidenten zeiden nog, dat leden van gewapende benden neergeschoten zullen worden, indien zij tijdens onlusten gepakt worden. Beide regeringen zullen alle maatregelen nemen, dat de bevelen door hun officieren worden nagekomen. Het vechten in Oud en Nieuw Nelhi begon na het uitbreken van ongeregeldheden in de Punjab, die onder beide nieuwe Staten verdeeld werd.

De Indische Nationale Luchtlijn laste alle inkomende en uitgaande vluchten naar en van Oud Delhi af wegens de gevaarlijke toestand. Gisteren werden 15 personen in de buurt van het vliegveld gedood. Geheel Nieuw en Oud Delhi is onder de avondklok gesteld. (New Delhi, (AP) 8.9).

EEN JAARBEURS TE ANTWERPEN.

Er bestaan plannen voor het instellen van een jaarbeurs te Antwerpen. De burgemeester der stad heeft daarover besprekingen gevoerd en vertegenwoordigers van handel en industrie hebben hun volledige instemming met de plannen te kennen gegeven.

De eerste jaarbeurs zou reeds in 1948 worden gehouden en grootscheeps worden opgevat.

KATHOLIEKE PARTIJ IN HONGARIJE GEVORMD.

Een Hongaars priester, Istvan Balogh, vroeger secretaris-generaal der Hongaarse Kleine Boeren Partij, stelt pogingen in het werk om te komen tot de vorming van een katholieke partij. Het bericht uit Boedapest, waarin dit wordt medegedeeld, verklaart de inlichtingen hierover te hebben ontvangen uit een gewoonlijk goed ingelichte bron", op de dag dat I. Balogh na zijn ziekte, weer in het parlement terugkeerde.

Balogh schijnt aan de geallieerde controle commissie reeds toestemming voor de vorming van een nieuwe partij te hebben gevraagd. De berichten uit Boedapest maken er melding van, dat verscheidene gematigd conservatieve parlementsleden van de Kleine Boerenpartij en verschillende andere parlementsleden, die niet voor een bepaalde partij zitting hebben, zich bij Istvan Balogh zullen aansluiten. (KNP)

Olienieuws

DE PLANNEN VAN DE ESSO STANDARD OIL

De heer R. F. Caldwell, general manager van de Esso Standard Oil (Antilles) S. A. heeft aan de „Trinidad Guardian" medegedeeld, dat de constructie werken, welke door zijn maatschappij in Suriname worden uitgevoerd vóór het einde van 1948 gereed zullen zijn, aldus De West.

Het terrein, dat door het Gouvernement van Suriname was afgestaan aan de U. S. Army Air Force is nu voor 75 jaren in pacht gegeven aan de Esso Standard Oil met de gehele installatie daarop.

Uit de Verenigde Staten werden naar Suriname verscheept het staal voor de bouw van een hemispheroid van vijftien duizend barrels.

In deze tank zal motor gasoline worden bewaard.

Ook werden uit de Verenigde Staten al verzonden het materiaal voor een tank van 7.500 barrels (een barrel is 42 gallons).

Deze tank zal dienen als bewaarplaats voor dieselolie.

Behalve het staal voor bedoelde tanks verscheepte men al de nodige pijpen, electrische motoren enz. voor de installatie in Suriname.

Wanneer deze gereed is, zal men opslagruimte (in buik) hebben voor gasoline, diesel olie, kerosene en vliegtuig gasoline.

Ook zal men de nodige ruimte hebben voor verpakte producten zoals vatten gasoline, kerosene, smeerolien enz.

Frans Guyana zal vanuit de installatie in Suriname worden voorzien.

De tanks in Suriname zullen gebouwd worden door de Chicago Bridge and Iron Company. In Brits Guyana zal het werk worden uitgevoerd door de Hammond Iron Works.

De opslagruimte in Brits Guyana en Suriname zullen groot genoeg zijn om ook producten van de Petroleum Marketing Company, welke geleverd worden aan klanten van deze markten op te nemen.

UIT ONS CARAÏBIE

CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Het Centrale Secretariaat van de Caraïbische Commissie gaf heden de volgende bekendmaking uit:

De Nederlandse sectie van de Caraïbische Commissie heeft Mr. J. C. Heesterman van Suriname aangesteld als Nederlands lid van de Groep deskundigen, die de industriële ontwikkeling van het Caraïbisch gebied zal bestuderen en daarover een rapport zal uitbrengen.

Frankrijk en de Verenigde Staten hebben, zoals reeds eerder gemeld, een deskundige aangesteld. Het wachten is nu nog op het Engelse lid.

Bekendmaking Deviezencommissie.

Aangezien de korte periode van dollarruimte, ten gevolge van het stopzetten van de convertibiliteit van de Pondsterling door de Engelse Regeering — hopelijk voor een korte periode — plaats heeft gemaakt voor schaarste in de dollarvoorziening van dit Staatsdeel, heeft de Deviezencommissie, de Deviezenadviescommissie gehoord zeer tot haar leedwezen en uitsluitend om de deviezenhuishouding veilig te stellen de navolgende maatregelen moeten treffen:

1. Alle bestaande lijsten van z.g. vrije goederen zijn ingetrokken;

2. Op het Bureau der Deviezencontrole is verkrijgbaar een lijst van de meest essentieele levensmiddelen, welke naast de onder ten derde genoemde percentages van aan de banken verkochte vreemde valuta in z.g. dollarlanden besteld mogen worden. Hoewel vrij van deviezenquotum, dient elke bestelling echter vooraf door de Deviezencommissie te worden goedgekeurd. Op bovenbedoelde lijst komen ook voor: medicijnen, boeken en tijdschriften, kantoor en schrijfbehoefte, papier met uitzondering van luxe papier, tandpasta, zeep, en scheermesjes.

3. Andere artikelen dan onder ten tweede bedoeld, kunnen slechts met bijzondere toestemming van de Commissie worden besteld en dan wel ten laste van het vastgestelde bijschrijvingspercentage van door verkoop van niet vrije goederen verkregen dollar- of daarmede gelijkgestelde valuta. Dit percentage bedraagt voor sedert 4 September 1.1. aan de banken verkochte vreemde valuta 80%; Commissie ontvangsten in dollar- of daarmede gelijkgestelde valuta mogen voor het volle bedrag besteed worden voor het doen van bestellingen.

4. Particuliere bestellingen worden niet meer toegestaan.

5. Voor vacantiereizen worden in het algemeen geen dollar of daarmede gelijkgestelde valuta verstrekt. Zakenreizen worden naarmate de urgentie incidenteel beoordeeld.

De Deviezencommissie kan de betrokkenen verzekeren, dat het hier een tijdelijke maatregel geldt, die onmiddellijk wordt veranderd zodra de dollarvoorziening weer in het goede spoor is geleid.

Willemstad, 8 September 1947.

De Voorzitter,

Mr. H. J. M. Hoogeveen.

De wnd. Secretaris,

H. L. Braam.

De Triomfale intocht van Onze Lieve Vrouw van Fatima in Maastricht

door

LOUIS P. SCHOLS.

Naar Maastricht op 1 September 1947.

Op de eerste September jl. schitterden de landbouwen in de provincie Limburg in een feestzonnetje. Volle treinen, autobussen en andere vervoermiddelen reden zuidwaarts. Vele katholieken, uit alle delen van ons land en uit het buitenland, togen naar de stad van het Internationaal Maria-Congres, naar Maastricht, waar binnen een spanne tijds het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima, dat zijn triomfale zegetocht door Portugal, Spanje, Frankrijk en België had volbracht, ook onze landgrenzen zou overschrijden om in ons vaderland voor enige tijd zijn verblijf te houden. Gedurende de gehele dag bleven de congressisten toestromen.

De Stad van het Internationaal Maria-Congres.

In de oude stad aan de rivier de Maas heerst een ongewone drukte, er hangt in Maastricht een sfeer van feestelijke stemming. De stad is versierd, de huizen opgeknapt, de Hotels, Pensions en particuliere woningen zijn vol met congressisten. De Congres-kerken en zalen, straten en pleinen zijn kwistig met bloemen, planten en fleurige draperiën opgesmukt. De stad is in feeststemming, zowel in de harten van de inwoners der stad, als in de harten van de feestgangers, jubelt het, dat getuigt de gloedvolle tinteling in de ogen van elke voorbijganger, die een vreugdevolle zielenstemming weerspiegelt. Avé Onze Lieve Vrouw van Fâtima, Avé.

De kerk van Sint Servaes in Maastricht.

De kerk van Sint Servaes in Maastricht is van middeleeuwse oorsprong, een majestueus gebouw met kleine en grote torens. De Sint Servaes, de Moederkerk der Nederlandse kerkprovincie, is uitverkoren, om evena's destijds de grote moderne kerk van Onze Lieve Vrouw van Fâtima te Lissabon in December 1946, de verblijfplaats te zijn van het beeld in Nederland in September 1947. Het prachtig gebeeldhouwd Bergportaal van deze kerk is tot Troonzaal van Onze Lieve Vrouw van Fâtima ingericht.

Portugese vertegenwoordiging in Maastricht.

Zijne Hoogwaardige Excellentie, Dom José Alves Correia da Silva, Bisschop van Leiria (Fâtima) was verhinderd wegens zijn hoge leeftijd de reis naar ons vaderland te maken om het Maria-congres te Maastricht bij te wonen. Zijn Hoogwaardige Excellentie had als zijn vertegenwoordiger benoemd, de zeer eerwaarde Pater Carlos de Azevedo. Deze priester heeft zijn sporen in Portugal verdiend met de verspreiding van de devotie van Onze Lieve Vrouw van Fâtima. Zijn eerwaarde is lange jaren werkzaam als Administrateur van het Portugese maandblad „De Stem van Fâtima" („Voz da Fâtima"). Dit maandblad heeft en oplage van 370.000 exemplaren. Pater de Azevedo is tevens de schrijver van het boek: „Waarom verscheen Onze Lieve Vrouw te Fâtima". („Porque apereceu Nossa Senhora na Fâtima").

De Massale Bidweg.

Des avonds van de 1 September hielden de ijverige Mariavereerders van Nederland, die naar Maastricht, het oude bolwerk van het katholieke geloof van ons vaderland, waren gestroomd een massale ommegang, om Gods zegen al biddende, door de straten der stad, af te smeken. Aan deze bidweg, — (de Beiweg, zoals de inwoners van Maastricht zeggen) — namen naar schatting 35.000 personen deel. Het was een indrukwekkende ommegang deze biddende menigte te zien. Voor de Lieve Vrouwenkerk sprak Mgr. Prof. Dr. F. Ferron, voorzitter van het Maria-Congres, de biddende menigte toe. De gewijde spreker wenste zijne toehoorders een goede beleving van het Maria-Congres en dat wij, alle zondaren voor God, overtuigd moeten zijn van de grote liefde, die de Heilige Moedermaagd voor een ieder van ons voelt.

Daarna bad Zijn Hoogwaardige Excellentie de Bisschop van Roermond met de menigte drie „Weesgegroeten" tot het welslagen van het Congres en gaf vervolgens aan allen zijn Bisschoppelijke zegen.

Naar de Belgische grens.

2 September 1947. Reeds om 17.30 uur van de 2de September stroomde de menigte naar de Tongerense weg, naar de Belgische grens, die feestelijk versierd was. Mannen, vrouwen, kinderen, priesters, broeders en zusters van verschillende orden en congregaties, bruidjes padvinders, verkenners en congressisten tonen op naar de grens om Onze Lieve Vrouw van Fâtima in te halen en te verwelkomen. Tussen deze mensen menigte suisden nog auto's, fietsers en de wagens met de politie die voor de goede orde moesten zorgen.

Aankomst van Onze Lieve Vrouw van Fâtima.

Het was reeds 20 uur gepasseerd toen de stoet der Belgische bedevaartgangers met het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima, de Nederlandse grens naderde. Even onder de grensscheiding, op Belgisch grondgebied, wachtte de Bisschop van Roermond met een stoet van geestelijken, de bestuursleden van het Maria-Congres, de bestuursleden van de „Vereniging Fâtima (Stichting Fâtima)" en andere autoriteiten de komst van Onze Lieve Vrouw van Fâtima af. Toen het beeld uit Cova da Iria bij de grens was aangekomen droeg de Bisschop van Luik het beeld, dat reeds een zegetocht door verschillende landen had gemaakt, aan de Bisschop van Roermond over. Vol heilig enthousiasme riep Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. Lemmens Onze Lieve Vrouw van Fâtima op Nederlandse bodem een hartelijk welkom toe. Hierna werd de stoet gevormd om de Nederlandse grens over te trekken naar de Troonzaal in de Basiliek van de Sint Servaes.

De triomfale tocht op vaderlandse bodem.

Het donkerde reeds toen de processie was samengesteld. Onder zingen en bidden trok men voorwaarts. De Bisschop van Roermond volgde onmiddellijk achter de draagbaar met het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima. Deze draagbaar werd gedragen door vier leden van de „Vereniging Fâtima (Stichting Fâtima)", namelijk Pastoor H. Geertman, voorzitter der Vereniging, Pater Marinus van Es, Pater Dr. Franciscus Wakkers, en Pater H. Jongen. Naast de draagbaar liepen, aan weerszijden, verkenners. Deze droegen twee draagbaren op hun schouders elk met een grote mand met witte bloemen, een geschenk van de katholieken van Nederland, aangesloten bij de Stichting Fâtima. Deze verkenners stonden onder leiding van de ijverige kapelaan Systermans.

De indrukwekkende processie werd opgewacht door een grote menigte, die zich aan weerskanten van de Tongerense weg had opgesteld. Het was een mensen menigte niet te overzien, van de grens af tot aan de kerk van Sint Servaes. Tijdens de plechtige zegetocht van Onze Lieve Vrouw van Fâtima werd de Rozenkrans gebeden en geestelijke liederen gezongen. Uit een vliegtuig werden bloemen gestrooid.

Bruidjes van de Heilige Theresiaparochie.

Bij de kerk van de H. Theresia stonden ongeveer 300 bruidjes, kinderen van de parochie in het wit gekleed, klaar om Onze Lieve Vrouw van Fâtima af te wachten, om Haar de schoonste aller Vrouwen te verwelkomen. Aan de weg lagen op bedden enige zieken om de „Behoudenis der Kranken" te begroeten en Haar zegen af te smeken.

Hospitaal Calvariënberg.

Bij het hospitaal Calvariënberg stonden de eerwaarde zusters ouden van dagen en zieken in wagentjes en op bedden de plechtige zegetocht af te wachten. Bij de zieken aangekomen hield de processie even stil, om Maria's zegen af te smeken. Zingende en biddende trokken de deelnemers van de zegetocht met het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima verder, naar de Troonzaal van de Kerk van Sint Servaes omgeven door een haag van devote mensen.

De Troonzaal in het Bergportaal.

Het Bergportaal, of Heiligengalerij, van de prachtige Kerk van Sint Servaes van Maastricht was ingericht tot troonzaal van Onze Lieve Vrouw van Fâtima. De toegang tot de troonzaal was op de Henric van Veldekeplein.

Hier werd het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima geplaatst op een troon tussen bloemen en brandende kaarsen. Hier glorieert de beeltenis van Haar, die te Cova da Iria dertig jaren geleden aan de drie Herderskinderen verscheen en schitterender was dan de zon. Welkom Lieve Vrouw, Avé Nossa Senhora de Fâtima! Avé.

Nadat Onze Lieve Vrouw van Fâtima op Haar troon had plaats genomen werd voor het uitgestelde Sacrament het „Tantum Ergo" gezongen en de zegen met het Allerheiligste gegeven. Tot slot volgde het bekende Marialied, „O Sterre der Zee". Toen de laatste klanken van dit lied waren gezongen verspreidde de menigte zich om zich langzaam huiswaarts te begeven. Het was onderwijl 23 uur geworden.

Een bloemenhulde.

Onder de bloemen in verschillende kleuren, rondom het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima in het Bergportaal van de Kerk van Sint Servaes, bevinden zich twee sierlijke bloemenmanden, gevuld met witte bloemen een geschenk van een groep Nederlandse katholieken.

Beide bloemenmanden zijn getooid met strikken en wit-zijden linten. Op twee linten van de ene bloemenmand staat in gouden letters in de Portugese taal: **„Entrai Senhora e ficai connosco Stichting Fâtima.** Op de linten van de tweede bloemenmand staat de Nederlandse vertaling van de Portugese tekst: **„Treed binnen Lieve Vrouwe en blijft bij ons. Stichting Fâtima".** De woorden op de twee linten van de bloemenmanden hebben een symbolische betekenis, zij zijn destijds door de Kardinaal-Patriarch van Lissabon uitgesproken op de dag toen Zijne Eminentie het beeld van Onze Lieve Vrouw van Fâtima verwelkomde en het in de hoofdstad van Portugal werd binnengedragen.

Op die gedenkwaardige dag, 3 September 1946 kwam de gekroonde Maagd uit het gebergte van „Serra de Aire" voor de tweede maal naar Lissabon om aldaar de eerbewijzen te ontvangen van de toegestroomde Portugese katholieken, die de sluitingsfeesten kwamen bijwonen van het Derde Eeuwfeest.

In Maastricht waren Nederlandse katholieken vereenigd om Onze Lieve Vrouw van Fâtima hulde te brengen en deze katholieken hebben de woorden van de Kardinaal-Patriarch van Lissabon tot de hunne gemaakt en Haar begroet met dezelfde woorden van Zijne Eminentie: **„Entrai Senhora e ficai connosco". „Treed binnen Lieve Vrouwe en blijft bij ons".**

„Sursum Corda"

In het Bergportaal van de Kerk van Sint Servaes troont Onze Lieve Vrouw van Fâtima tussen een weelde van bloemen en brandende kaarsen op Nederlandse bodem en terwijl ik dit artikel schrijf is de avond gedaald en de nacht reeds ver gevorderd.

Over de stad Maastricht hangt een geur van bloemen, wierook en brandende kaarsen en stijgen naklanken van gebeden en gezangen omhoog. De dag was rijk aan indrukken, die het menselijk hart naar boven trekken, het een „Sursum Corda" in de stilte der nachtelijke overdenking doet beleven. Avé Onze Lieve Vrouw van Fâtima, Avé......

Maastricht, 2 September 1947.

Teveel aan zon in Europa en dientengevolge tekort aan levensmiddelen

door

F. J. DE FRAITURE.

Niemand in Nederland kan zich een vacantietijd herinneren, zó mooi als de Juli- en Augustusmaanden van dit jaar geweest zijn. Bijna onafgebroken is het ideaal vacantieweer geweest; s'echts een paar regendagen noodzaakten om naar de reeds lang vergeten regenjassen te grijpen, en ook zijn er dagen geweest,

F. J. DE FRAITURE
Schrijver van dit artikel.

waarop de hitte zó groot was, dat ze iedere activiteit vrijwel onmogelijk maakte. Wie een van deze twee uitersten in zijn vacantietijd trof, heeft misschien even gemopperd — een Nederlander doet dat immers graag! — maar vrijwel iedereen keert enthousiast terug van zijn of haar binnenlandse vacantietrip, gezond, bruingebrand, tevreden. Ontzaglijk veel is er deze zomer gekampeerd. Niet alleen door de jeugdverenigingen, maar ook door particulieren, en in fietsen en banden weer wat ruimer gedistribueerd werden, zijn duizenden er als vanouds per rijwiel of auto op uitgetrokken. Ook de treinen hadden natuurlijk recordaantallen vacantiegangers te vervoeren, echter prefereerde men geen als het kon weer de fiets boven een stoffige, hete trein.

Overal in het land hebben hotels, pensions, restaurants en café's een gulden zomer gehad. Helaas waren velen daarmede nog niet tevreden en trachtten de schade van de oorlogsjaren in te halen door extra hoge prijzen te vragen, prijzen, die bij gebrek aan voldoende logeerruimte en consumptieartikelen meestal zonder morren betaald werden. De ambtenaren voor de prijzencontrole hebben evenwel heel wat processen-verbaal opgemaakt.

Edoch, nu de vacantiegenoegens achter de rug zijn, begint een grote zorg zich van de mensen meester te maken. De voor ons land abnormaal lange en hevige droogte doet nl. haar gevolgen voor het gewas reeds in hevige mate gevoelen en voor de a.s. winter erge dingen vrezen. De aardappelen blijven klein, groeien niet uit; hun qualiteit is prima, maar de oogst zal circa een-derde zijn van andere jaren, waardoor gevreesd wordt, dat dit belangrijke volksvoedsel ontoereikend zal zijn voor de winter. De groente verdroogt op het land, voor inmaken krijgt de huismoeder geen of vrijwel geen kans. Het fruit scheurt en valt van de bomen vóór de oogsttijd er is. Het gras in de weilanden is tot hooi verdroogd en zo door het vee afgegeten; het vee moet nu worden bijgevoederd uit de voor de winter opgeslagen voorraden hooi, die daardoor op hun beurt weer ontoereikend worden. Op het platteland stagneert zelfs dikwijls reeds de watervoorziening der mensen.

Ziehier heel beknopt de schaduwzijde der mooi-weer-medaille, een schaduwzijde, waartegen in dit geval de waarde van de zonzijde der vacantiegenoegens niet opweegt.

Dat vrijwel geheel Europa door deze langdurige droogte getroffen is, blijft maar een heel schrale troost, want geen enkel Europees land is reeds weer in staat voedseltekorten tengevolge van misoogst aan te vullen. Is het dus wonder, dat Europa met weinig optimisme de winter tegemoetziet?

De Jamboree

De Heer Bram Capello stuurde ons een brief met gegevens over de Jamboree in Frankrijk gehouden.

Hij schrijft aldus. Ik wil nog even mijn persoonlijke indrukken weergeven. De Jamboree, die nu achter de rug is, moet in acht genomen de heersende economische toestanden in Europa, worden gezien als een topprestatie, die slechts van goede padvinders kan worden verwacht.

Weliswaar was men niet met alles klaar, toen de Jamboree werd geopend, doch na een paar dagen was dit in orde. De Scout-spirit en het idealisme van de Franse padvinders stonden hier heel hoog en dwong eenieder respect af.

Zo op elkaar gedrongen als de verschillende sub-kampen te Vogelenzang waren, zo waren deze te Moisson te ver uit elkaar verwijderd. De eerste toestand gaf de indruk van één grote groep, die in werkelijkheid was onderverdeeld, de tweede verbrak het overzicht van het geheel.

Ik heb van 8 Augustus tot 12 Augustus af de Jamboree medegemaakt, welk tijdvak een gedeelte van het vóórkamp en een gedeelte van de Jamboree inhield.

Verschillende persmensen van de R. K. Nederlandse dagbladen heb ik daar ontmoet, zoals Enkelaar van de Volkskrant en Kuiper (niet te verwarren met Kuipers uit Rotterdam) van het ...

Door Paul de Waart van de K.R.O. ben ik ook geïnterviewd, maar door onvoorziene omstandigheden is de radio-uitzending voor de West niet doorgegaan.

De volgende verschilpunten tussen Vogelenzang en Moisson zijn:

1e De organisatie te Vogelenzang was voor 100% in orde, alvorens de Jam (franse afkorting) begon, te Moisson echter niet.

2e Moisson was een ideaal terrein voor de Jamboree, een echte rimboe, juist geschikt voor padvinders. Vogelenzang was minder begroeid.

3e. De afwezigheid van Baden Powell werd hier voor het eerst medegemaakt, alhoewel zijn geest overduidelijk in alles op de voorgrond trad.

Van de Franse gastvrijheid wil ik slechts zeggen, dat deze in vooroorlogse tijden niet hartelijker had kunnen zijn.

Rest mij nog op te merken, dat Curaçao bij een komende Jamboree meer steun en medewerkin mag verlenen aan de Verkennerij, die zoals weer op deze Jamboree is komen vast te staan: zoveel sympathie en steun geniet in de meeste landen, die hij lange na niet in zulk een economische toestand verkeren als de Curaçaose.

EXPORT VAN VOLKSWAGENS.

Bij de opening van de handelsbeurs te Hannover werd bekend gemaakt, dat Duitsland in het kader van de door de Britse en Amerikaanse bezettingsautoriteiten gelanceerde exportcampagne volkswagens zal exporteren naar België, Nederland en Scandinavië.

De wagens zullen in het buitenland worden verkocht tegen een prijs, welke ongeveer overeenkomt met £ 180 (± fl. 1.900). De fabriek zal in verschillende landen agentschappen vestigen.

Parijs broeinest van een Wereldrevolutie

Armoede, wanhoop en ellende baren opstand en verzet.

Er is een kroeg in Parijs, ergens in Menilmontant.

Daar flakkert, voor de eeuwig-kreunende matglazen deur, een zwak nachtpitje ijl en rusteloos in de sinistere nacht van nauwe, naar katten riekende steeg.

Daar schenkt men de absinth zó straf en zó royaal, dat geen mens er na het vijfde glas nog staan, en na het zevende nog denken kan.

Daar zuigen nacht na nacht, de slanke, lenige, bruin-gerookte vingers van Loulou al lang niet meer bezielen noten-reeksen uit een accordeon.

Daar staat, rood en vet en altijd transpirerend en wonderlijk nuchter, „papa Pierrot" met opgerolde hemdsmouwen achter de weerzinwekkende chaos van zijn tapkast.

En schenkt de absinth.

En laat zijn kleine, waterige ogen glurend glijden langs de kille, marmeren tafeltjes waar gebogen schimmen in de blauwe verstikkende walm der Gauloises druk-gesticulerend zachtjes fluisteren als onwezenlijke schimmen in een macabere pantomime.

Daar coquetteert het met zijn charmes. Daar zingt het in een warm timbre zijn chansons op het eeuwig-jonge thema, l'amour.

En is een armzalige boite, ergens in een nauwe donkere, vermoedelijk al sedert eeuwen naar katten riekende steeg daar in de gore, zwart-geblakerde huizenzee van Menilmontant — waar men de absinth drie maal zo straf en wel vijf maal zo goedkoop schenkt dan in Café de la Paix, en waar men nu fluisterend revoluties voorbereidt — eigenlijk veel méér dan een onnozele speldeprik temidden van dat bruisende, alles verslindende dolle leven van de wereldstad?.....

Angstaanjagend rhythme.

En toch?......

Is het wellicht tóch belangrijk, dat men in de boites van Menilmontant en overal in de bistros tussen Clichy en Barbes, alvast de messen slijpt en van revoluties fluistert?

Is het misschien tóch alarmerend, dat men in de fabrieken in de voorsteden met een listige, alles vernietigende propaganda dag in dag uit de staking preekt alsof niet heel het land schreeuwt om productie, product.e!!!

Is het dan tóch typerend, dat men 's nachts, als de toeristen veilig opgeborgen zijn in hun hotels of ergens in de bars rond de Place Pigalle, een fantastische po itiemacht op de been houdt lang de Quai d'Orsai, waar de regeringsgebouwen zich nog steeds rustig en waardig spiegelen in de Seine, alsof de guillotine werkelijk voorgoed had afgedaan?......

Is het wellicht tóch angstaanjagend als de ellende en de armoede de Parijse sloppen zich snel uitbreiden als een afgrijselijke olievlek achter de helverlichte boulevards!......

Vraagt het aan de muren, de huizen, de straten en de aanplakborden waar men de waanzinnigste politieke leuze vindt.

Zelfs deze:

„La république destruit la France Vienne le Roi!

A bas la république."

Nóg vlammen lokkend de neolichten in duizend kleuren door de Reu Rivoli en langs de Champs Elysées.

...Nóg schittert er in iedere loge van de Opéra een vermogen aan avondjaponnen en briljanten.

...Nóg fladdert het bonte leven luchtig rond de Boulevards, de pleinen en de stegen. Nóg jammeren in de dancings de saxofoons en juichen in de kroegen de accordeons. Maar dwars door deze klatergouden cacophonie heen bonkt hard en onophoudelijk in steeds dreigender rythme de polsslag van de revolutie.

Als een vulkaan die op uitbarsten staat.

Zó is Parijs, in 1947.

Chez Papa

Er hangt sedert enige tijd een prent van Stalin achter de vunzige tapkast van papa Pierrot. Met plakte haar, scheef en slordig tegen de oude, gebarsten bufferspiegel, waar de Sovjet-generalissimus nu al vele maanden lang 'n beetje zuur hangt te kijken naar een goor stuk carton, dat naast hem aan een roestige spijker heen en weer wiegt en waarop men — desgewenst — lezen kan, dat het zeus „chez papa Pierrot" verboden is, te vloeken en te spuwen. Zoals in de métro en in de kunsttempels van Versailles......

Er is een tijd geweest — niet eens zo heel lang geleden — dat men ook in de „boite" van papa Pierrot meer verering koesterde voor generaal De Gaulle dan voor de Russische maarschalk en zijn wereldrevolutie.

Toen nog toonde papa Pierrot aan ieder die het maar zien wilde, graag, waarmee hij, tussen '42 en '43, ergens in de blonde heuvels nabij Sens zo koelbloedig alles te lijf ging, wat maar Duitser heette, en de foto uit de „l'Intransigeant" waarop men hem onduidelijk maar fier, zien kan tijdens een heldenhuldiging op de Place de la Concorde, vlak naast niemand minder dan generaal De Lattre de Tassignies.

„Maar dàt is voorbij!" zegt Pierrot nu, een beetje wrang en hij spuwt tegen de grond, ondanks het vermanende stuk carton naast de generalissimus. „Zelfs De Gaulle heeft zijn oude maquisards vergeten. En het Franse volk zal zelf de dingen moeten doen om......"

Dan zwijgt Pierrot.

En zijn ogen glijden opnieuw langs de tafeltjes waar men fluistert, fluistert......

Want in de boite van papa Pierrot bereidt men de revolutie voor.

Zoals vroeger

En Parijs leeft vóórt!

Daar creëert men de nieuwste modellen voor de races in Longchamp. Daar razen de métro's gierend door de tunnels. Daar dartelt in on-ontwarbare stromen het immense verkeer rond de Place d'Etoile.

Zoals steeds...... zoals vroeger. En in het Louvre zont men nog op de oude banken. En in de banlieue wordt nog gepicnict. En in de Folies Bergère zingt en danst men avond na avond in een kleurige roes: c'est de la folie. En op de trappen van de Nôtre Dame verkoopt men nog schoenveters en deelt men lokkende pamfletten van een tingeltangel in Clichy rond......

Daar léeft Parijs!

Daar etaleert het zijn weelde.

(De Gelderlander).